

Tematické komentované prehliadky pre školy výstavou NE/SPÚTANÍ '89

Trvanie výstavy: od 15. 11. 2024 do 31. 5. 2025

Miesto výstavy: prízemie SNM – Historického múzea na Bratislavskom hrade,
vstup do výstavy je čiastočne bariérový – 6 schodov, šatňa je k dispozícii.

Tematické komentované prehliadky pre školy podľa vášho výberu

Cena: lektorovanie 15€/skupina + 3€/žiak (ZŠ, SŠ) alebo 5€/študent (VŠ)

Jazyk: slovenský, po dohode možný výklad aj v anglickom jazyku

Maximálna kapacita skupiny: 30 žiakov, pri väčších skupinách je možné skupinu
rozdeliť na menšie s časovým rozstupom cca. 20 – 30 minút

Termíny komentovaných prehliadok pre školy sú k dispozícii v pondelky, stredy,
štvrtky a piatky o 10.00 h a 11.00 h. Dĺžka 45 – 60 min

Objednávky na adrese bratislavskyhrad@snm.sk, min. 5 dní vopred.

SLŮBILI SME SI VYDRŽAŤ

Využite možnosť priniesť tému 80. rokov a Nežnej revolúcie vašim žiakom, žiačkám, študentkám a študentom prostredníctvom nasledujúcej ponuky komentovaných prehliadok výstavou NE/SPÚTANÍ '89. Kurátori a lektori SNM – Historického múzea a Ústavu pamäti národa počas 45 – 60 minút prevedú skupinu výstavou a počas svojho výkladu sa zamerajú na jednu z nasledujúcich siedmich tém:

1. Výlet do Viedne bol sen

Občania ČSSR zákonný nárok na vydanie cestovného pasu nemali a väčšina obyvateľstva cestovný pas ani nevlastnila. Dostať sa do cudziny legálne bolo náročné a kto by to skúsil mimo hraničných prechodov, riskoval vlastný život. Počas tejto komentovanej prehliadky sa podrobnejšie dozviete, ako sa cestovalo počas minulého režimu, alebo koľko trvalo vybavenie dokladov.

2. Česť práci, súdružka učiteľka!

Hlavnou podmienkou ovládnutia občanov Komunistickou stranou Československa v totalitnom štáte bola ich poslušnosť. K poslušnosti až podriadenosti boli vedení žiaci i študenti. Vládnuca strana prostredníctvom školy určovala deťom a mladým nielen to, čo sa majú učiť, ale aj to ako majú tráviť voľný čas. Zistíte viac aj o výchove na školách, branných cvičeniach a Socialistickom zväze mládeže (SZM).

3. Všetci píšete modrým perom

Ako mal vyzerieť vzorný študent či študentka? Nahladko oholený, nakrátko ostrihaný, bez líčenia, či bez zlatého krížika na krku? Komentovaná prehliadka aj o tom, ako žili mladí ľudia hľadajúci cestičky k slobode – o hudbe, nelegálnych burzách a „voľnej mládeži“, ale aj o tých, ktorí slobode stáli v ceste.

4. Tajná cirkev a stretávanie sa mladých

Prejavy a hlásenia sa k náboženskej viere boli v ČSSR tvrdo potláčané. Tajné stretnutia skupiniek boli útočiskom pre tých, ktorí chceli slobodne žiť vo svojej viere a kde šíрили samizdaty či dodržiavali kresťanské sviatosti. Akú úlohu zohrala tajná cirkev pri ceste k slobode?

5. Máme holé ruce!

Brutálne zbitie mladých študentov vyburcovalo ich rodičov a množstvo ďalších, aby začali konať. Ktoré protesty boli kľúčové pre spustenie Nežnej revolúcie? Pozrime sa bližšie na protestné akcie od sviečkovej manifestácie až po udalosti 16. a 17. novembra 1989.

6. Študentské hnutie a regióny

Nastúpte do Vlaku Nežnej revolúcie! Komentovaná prehliadka výstavou zameraná na protestné aktivity študentského hnutia, šírenie myšlienok Verejnosti proti násiliu, občianske aktivity v slovenských mestách, ale aj o tom, ako čaro Vianoc, chuť po slobode a ochota pomôcť zabezpečili humanitárnu pomoc Rumunsku.

7. Ochranské hnutie

Environmentálna situácia v Československu bola na konci 80. rokov neudržateľná – nebezpečné skládky, krátkozraký chemický priemysel, či životne nebezpečné pesticídy v poľnohospodárstve ohrozovali životy ľudí v socializme. Na vedľajšej koľaji boli však aj viaceré pamiatky najmä šľachtické sídla, kostoly, kláštory a cintoríny. Zistite viac o mladých ochranároch, organizácii Strom života, či prvom slobodnom ekodokumente Bratislava nahlas.

Objednávky komentovaných prehliadok pre školy na bratislavskyhrad@snm.sk, min. 5 dní vopred.

SNM – Historické múzeum je otvorené denne okrem utorka od 10.00 do 18.00 (posledný vstup o 17.00). Všetky aktuálne výstavy nájdete na www.snm.sk/hm

Okrem komentovanej prehliadky zameranej na jednu z vybraných tém vás pozývame rozšíriť vašu návštevu múzea o účasť na premietaní krátkych filmov priamo v priestoroch múzea.

Vždy o celej hodine sa na 4. poschodí začína nasledujúce pásmo:

- November+20 (2009) dĺžka 26 min. rež. Tomáš Vitek, ENG titulky
- Malý svet pravdy (2023) dĺžka 28 min. rež. Marek Poláček
- záznamy svedectiev študentov z novembra 1989

